

DEVÍNČAN

Noviny pre každého Devínčana • Nepredajné • November 2005 • Ročník 3

Z OBSAHU:

- **Uznesenia zastupiteľstva** 2
- **Poslanci podozrievajú, dlhy rastú** 3
- **Nezmyselná kontrola?** 3
- **Hasiči s ocenením** 4
- **Podoby a činy panovníkov Devína** 4
- **Na znak úcty k starším** 5
- **Oslava vína** 5
- **Reakcia: Prečo neprerokovali návrh konsolidácie?** 6
- **Prejdite sa do Fialkovej doliny** 6
- **Pre záhradkarov** 7

Našli pozostatky Veľkej Moravy?

Pri devínskom kostole, ale aj v jeho útrobach, sa našli pozostatky viacerých svedkov histórie a ich práce. Vzácné nálezy v súčasnosti „čistiť“ Ing. F. Sedlák. Možno ukážu, že všetko bolo inak, ako sme si mysleli... Viac sa dočítate na 4. strane. text a foto: (sab)

Hovoríme so starostom Devína Jozefom Paczeltom

„Väčšine som vyjadril nedôveru“

● Od 1. októbra začala platiť zmluva o prenájme domu kultúry (DK) firme C&K Partners. Okrem toho, že okolo tohto prenájmu bol veľký rozruch, má aj ďalší háčik, na ktorí poslanci pri schvaľovaní pravdepodobne nemysleli.

- 26. januára miestne zastupiteľstvo schválilo uznesenie, na základe ktorého boli prenajaté priestory reštaurácie Anne Kunstovej, a to na 5 rokov za sumu 160 000 Sk ročne. Tieto priestory boli na základe rozhodnutia poslancov vyňaté z verejnej obchodnej súťaže o prenájom DK, i keď som upozorňoval na to, aby bol prenajímaný ako celok. Napriek tomu, že som pozastavil výkon oboch uznesení (aj o prenájme reštaurácie, aj o výsledku verejnej súťaže), poslanci ich opätovne odsúhlasili. Prenájom DK bez uvedenej reštaurácie, bude spoločnosť C&K partners stáť 180 000 Sk ročne. Takže mestská časť by mala získať ročne za prenájom DK 340 000 Sk (keď neberieme do úvahy ďalších nájomcov, napríklad T-mobile), samozrejme, ak to nájomcovia zvládnu, pretože v podstate ide o toho istého. Jednoducho poslanci odhlasovali niečo opäť bez toho, aby si uvedomili dopad na prenajímateľov, bez toho, aby si pamätali, čo odsúhlasili pred pár mesiacmi.

● Na októbrovom rokovaní padlo z úst poslanca I. Koleka, ktorý je zároveň predseda finančnej komisie, viacero obvinení a návrhov. Ako ich vnímate?

- Podobné vyjadrenia sú bežné. Tentokrát povedal nielen, že fungovanie a organizácia miestneho úradu zo strany starostu nie je dos-

tatočná, ale napadol aj výkon funkcie núteného správcu. Navrhol, aby som upozornil ministerstvo financií na jeho nedostatočnú činnosť. Je to opäť starý známy princíp, keď sa poslanci zbavujú zodpovednosti a neustále hľadajú iných vinníkov. Verejne som väčšine poslancov vyjadril absolútnu nedôveru. Svoju funkciu, podobne ako nútený správca, si plním presne podľa zákona, nakoniec práve preto sa uskutočnil aj audit a ostatné kontroly.

● Keď sme už pri finančných kontrolách, poslanci väčšinou schválili ďalšiu kontrolu, ktorú by mala vykonávať zvláštna komisia (viac na str. 2 a 3).

- Robiť kontrolu po nezávislom audite, teda vonkajšej kontrole, je viac ako čudné. Navyše, navrhovaná komisia bola jednostranná. Podľa mňa ide len o snahu všetko rozvracať a mystifikovať. Pochybujem o tom, že uznesenie je v súlade so zákonom. Navyše celé rokovanie zastupiteľstva potvrdilo snahu blokovat funkcie samosprávy, pričom tento postoj vychádza hlavne z iniciatívy dvoch poslancov. To je dôvod, prečo som výkon mnohých uznesení pozastavil.

● Október je mesiac úcty k starším, ktorých máme v Devíne väčšinu. Ako vnímate našich starších spoluobyvateľov?

- V každom prípade im patrí nesmierna vďaka a úcta, nielen v októbri, ale počas celého roka. Myslím si, že by sme im mali z čisto ľudského hľadiska venovať viac každodennej pozornosti. Naša generácia bola vychovávaná k väčšej úcte k starším, ako súčasne. Žiaľ, často je to vidieť aj na uliciach. Samozrejme, výnimky sa nájdu. (sab)

Súťaž o ceny

Pýtajte sa starostu

Milí čitatelia, pripravili sme pre vás súťaž, prostredníctvom ktorej sa môžete dozvedieť to, čo vás zaujíma a zároveň vyhrať zaujímavé ceny. Napíšte otázku, ktorú chcete položiť starostovi Devína J. Paczeltovi, a vhoďte ju do našej schránky na dome kultúry. Najzaujímavejšie otázky odmeníme vecnou cenou.

Podmienkou účasti v súťaži je uvedenie vášho mena, priezviska a adresy, resp. kontaktného telefónu alebo e-mailu. Tieto údaje budú slúžiť len pre účely redakcie, aby sme vám mohli odovzdať prípadnú výhru, nebudú zverejnené. Otázky budeme uverejňovať len s uvedením iniciálky vášho mena. Takže neváhajte, ak sa chcete niečo opýtať priamo starostu, máte šancu. Odpovede uverejníme v nasledujúcich číslach. Otázky, ktoré budú v rozpore s etikou alebo právnymi normami budú zo súťaže vylúčené.

Tešíme sa na vašu účasť v súťaži.

redakcia

Dôležité kontakty

Miestny úrad Bratislava – Devín

Kremel'ská 39

841 10 Bratislava 46

Tel.: 02 / 6020 2511, 6020 2517

Fax: 02 / 6573 0309

sekretariát starostu, podateľňa

tel.: 02 / 6020 2511

referát ekonomický

tel.: 02 / 6020 2518

správa daní a poplatkov

tel.: 02 / 6020 2515

referát správny, pokladňa

tel.: 02 / 6020 2517

referát výstavby, územného

plánovania a pamiatok

tel.: 02 / 6020 2513

referát životného prostredia

a ochrany krajiny

tel.: 02 / 6020 2516

stránkové hodiny

pondelok 9.00 h - 12.00 h 13.00 h - 17.00 h

streda 8.00 h - 12.00 h 13.00 h - 15.00 h

piatok 8.00 h - 12.00 h

Spoločný stavebný úrad

ul. Novoveská 17/A

843 10 Bratislava

email: mudnv@posta.sk

tel.: 02 / 64 53 83 68

fax: 02 / 64 53 81 11

úradné hodiny

pondelok 8.00 h - 12.00 h 13.00 h - 17.00 h

streda 8.00 h - 12.00 h 13.00 h - 16.00 h

Knižnica

otváracie hodiny

utorok 13.00 h - 16.00 h

štvrtok 15.00 h - 18.00 h

Uznesenia miestneho zastupiteľstva

Uverejňujeme uznesenia z 50. riadneho zasadnutia Miestneho zastupiteľstva Mestskej časti Bratislava-Devín (MZ MČ BA-Devín), ktoré sa uskutočnilo 4. októbra 2005. Blížšie informácie o priebehu rokovania sa dočítate v správach na strane 2 a 3.

Uznesenie č. 240/2005

MZ MČ BA-Devín berie na vedomie informáciu o plnení uznesení od hlavnej kontrolórky MČ BA-Devín.

Uznesenie č. 241/2005

MZ MČ BA-Devín: a/ žiada starostu okamžite vypracovať opatrenia (zodpovednosť, termín) na nápravu zistených nedostatkov, b/ žiada starostu okamžite zabezpečiť účtový audit vedenia pokladne so správou audítora do najbližšieho riadneho zastupiteľstva a požiadavky na audítora spracuje komisia vytvorená z poslancov MZ: predseda finančnej komisie Ing. I. Kolek, Mgr. R. Kunst, člen finančnej komisie Š. Šojka a kontrolórka. Termín: ihneď. Zodpovedný: starosta MČ BA-Devín.

Starosta pozastavil výkon uznesenia podľa § 12 a 13 zákona 369/1990 Zb.

Uznesenie č. 242/2005

MZ MČ BA-Devín berie na vedomie predloženú informáciu k dosiahnutým výsledkom hospodárenia MČ BA-Devín za prvý polrok 2005 predloženú núteným správcom Ing. Jurajom Heribanom.

Uznesenie č. 243/2005

MZ MČ BA-Devín žiada starostu, aby požiadal Ministerstvo financií SR o vypracovanie analýzy naplnenia zámerov zavedenia nútej správy, vzhľadom na obavy miestneho zastupiteľstva z nedostatočného pôsobenia núteného správcu.

Starosta pozastavil výkon uznesenia podľa § 12 a 13 zákona 369/1990 Zb.

Uznesenie č. 244/2005

MZ MČ BA-Devín žiada starostu MČ BA-Devín o poskytnutie informácií o náplni a výsledkoch práce audítora na Miestnom úrade MČ BA-Devín v období január až jún /2005.

Uznesenie č. 245/2005

MZ MČ BA-Devín žiada starostu MČ BA-Devín, aby v spolupráci s advokátskou kanceláriou Valko & Partners predložil miestnemu zastupiteľstvu špecifikáciu vykonaných právnych služieb a ich finančný odpočet, ktoré táto kancelária vyfakturovala mestskej časti v období od 03.03. 2003 do 31.08. 2005. Termín: do najbližšieho riadneho zastupiteľstva.

Uznesenie č. 246/2005

MZ MČ BA-Devín: a/ berie na vedomie rozšírenie kultúrnej komisie, b/ a volí za členov: Hanu Gajdošovic, Andreu Mrázovic, Pavla Mráza.

Uznesenie č. 247/2005

MZ MČ BA-Devín schvaľuje vytvorenie kontrolnej skupiny zloženej z: hlavný kontrolór MČ BA-Devín, predsedu finančnej komisie MČ BA-Devín, člena finančnej komisie - Ján Lorinc, Ing. Ladislav Muzikář, Ing. Michal Nemeč za účelom vypracovania detailnej kontroly hospodárenia MČ BA-Devín za obdobie január až september 2005. Z výsledku kontroly podať správu miestnemu zastupiteľstvu na jeho nasledujúcom riadnom zasadnutí.

Koordinátor a predseda kontrolnej skupiny: Hlavný kontrolór MČ BA-Devín.

Termín začatia kontroly: ihneď. Termín plnenia: do nasledujúceho riadneho zastupiteľstva.

Starosta pozastavil výkon uznesenia podľa § 12 a 13 zákona 369/1990 Zb.

Uznesenie č. 248/2005

MZ MČ BA-Devín: a) schvaľuje Dodatok č. 1 k Štatútu MČ BA-Devín z 09. 07. 2002 s pripomienkami - vypustenie Čl. 12 odst. 1, štvrtá veta znie - starosta určuje rámcovú náplň jednotlivých referátov, b) schvaľuje Dodatok č. 1 k Organizačnému poriadku MÚ MČ BA-Devín z 10. 11. 2004 s pripomienkami - ostáva v platnosti Trečia časť, článok 5, bod E.

Starosta pozastavil výkon uznesenia podľa § 12 a 13 zákona 369/1990 Zb.

Z rokovania miestneho zastupiteľstva

Funkcie samosprávy sú blokované

Po neúspešnom septembrovom rokovaní sa v utorok 4. októbra uskutočnilo ďalšie riadne rokovanie miestneho zastupiteľstva. Jeho podstatu tvorili problémy, ktoré mali byť prediskutované v septembri. Priná-

šame vám najdôležitejšie informácie o priebehu rokovania. Žiaľ, o väčšine uznesení prijatých poslancami sa dá konštatovať len jedno - funkcie samosprávy a poslanie nútej správy sú nimi blokované.

Jednotlivé body podľa schválenia poslancami označujeme „smajlíkmi“, ktoré znamenajú pozitívne 😊 alebo negatívne ☹ riešenia pre mestskú časť a jej ďalšie fungovanie.

Prichádzame o peniaze, aj o záujemcov

☹ Na rokovanie sa opäť dostali prenájmy pozemkov, predložené už pred mesiacmi. Poslanci ich vtedy žiadali doplniť o mapy, čo bolo splnené. Neskôr sa však vyskytli ďalšie požiadavky niektorých poslancov, napríklad na doplnenie geometrických plánov, ktoré by pre mestskú časť znamenali stratu minimálne 25 500 Sk. Starosta J. Paczelt upozornil poslancov, že ľudia na tento prenájom čakajú a apeloval, aby aspoň s ohľadom na situáciu mestskej časti tieto prenájmy schválili. Išlo o predĺženie zmlúv o nájme už známym a osvedčeným užívateľom. Záhrady sú v dezolátnom stave a situáciu je potrebné riešiť hneď, aj vzhľadom na nútenú správu. Poslanec V. Baculák navrhol, aby sa všetky prenájmy riešili v rámci konsolidačného programu naraz. Pridal sa aj I. Kolek, ktorý navrhol, aby sa to robilo komplexne o pol roka. Nútený správca sa k tomu bodu jednoznačne vyjadril - ide o príjem financií, ktorý je dôležitý schváliť. Ale poslanci zastupiteľstva toto uznesenie väčšinou neschválili, takže prenájom pozemkov sa opäť neuskutoční a mestská časť stráca financie, žiadatelia o prenájom istotu.

☹ Žiadosť o odpredaj pozemku, na ktorom býva rodina Živicových, už bol prerokovaný dvakrát a schválený, s tým, aby bolo jasne definované vecné bremeno, s ktorým by kupujúci L. Muzikář pozemok odkúpil. Ide o postaranie sa o bývanie rodiny Živicových, čo záujemca o pozemok jasne deklaroval svojim vystúpením pred zastupiteľstvom už v apríli a aj písomným záväzkom. Starosta J. Paczelt upozornil, že záujemca o kúpu ho chce odkúpiť za výrazne nevhodných podmienok, pričom sa postará o rodinu obývajúcu tento dom, a ak mu nebude kúpa odsúhlasená do 7. októbra, stratí záujem. Po prestávke bola predvolaná pracovníčka príslušného referátu J. Radová, ktorá vysvetlila možnosti uvalenia bremena. Návrh zmluvy videla aj dotknutá rodina, ktorá doň doplnila právnikom doporučené veci a súhlasila s ňou. Ide o trojstrannú zmluvu, ktorú musí najprv podpísať primátor a starosta až nakoniec kupujúci. Poslanec J. Šimonič podotkol, že k naplneniu uznesenia dôjde pri podaní na kataster a po ďalších procesoch, ktoré návrh zmluvy očakávajú na magistráte a rokovaní mestského zastupiteľstva. Napriek tomu odpredaj nebol schválený a mestská časť opäť prichádza o ďalšieho záujemcu o kúpu a náležité financie.

Pomenovanie ulíc v časti Dolné Koruny

Asi 40 rodín, ktoré bývajú v časti Dolné Koruny požiadalo o pomenovanie ulíc, aby si mohli v tejto oblasti vybrať trvalý pobyt, pričom, náklady spojené s týmto krokom by hradili sami. Po schválení žiadosti poslancami by nasledovali

ešte schvalovacie a pripomienkové procesy na magistráte a prerokovalo by ho mestské zastupiteľstvo. Starosta J. Paczelt doporučil vyjsť v ústrety žiadateľom. Poslanci vystúpili väčšinou proti tejto žiadosti s odôvodnením, že žiadna chatová alebo záhradkárska oblasť nemá pomenované ulice. Návrh na pomenovanie ulíc nebol väčšinou schválený. stranu pripravila: [sab]

Z rokovania miestneho zastupiteľstva

Hľadanie chýb

Prvým bodom rokovania bola kontrola uznesení a protokol z kontroly, ktoré predložila hlavná kontrolórka mestskej časti A. Kaňová. V protokole upozornila na niektoré chyby a nedostatky, ktoré však boli pracovníkmi jednotlivých referátov úradu objasnené. Niektorí poslanci vyjadrili svoju nespokojnosť s vysvetlením. Starosta J. Paczelt uviedol, že všetky nedos-

tatky boli odstránené a kontrolórka dostala všetky potrebné podklady. Ďalej spomenul, že funkcia kontrolóra je orgánom poslaneckého zboru a mala by byť nezávislá, čo nie je. Obligátne spory nastali už v tomto bode (viac v rozhovore na str. 1). Poslanci väčšinou schválili uznesenie, v ktorom žiadajú starostu okamžite vykonať nápravy (viď uznesenia na str. 2).

O organizovaní práce

Materiál Úprava štatútu organizačného poriadku a štruktúry predložil starosta J. Paczelt. Vicestarosta R. Kunst sa vyjadril proti vete, ktorá hovorila, že starosta určuje organizáciu miestneho úradu a pracovnú náplň referátov a pracovníkov. Podľa jeho slov na to má právo miestne zastupiteľstvo, nie starosta. Podľa starostu J. Paczelta,

má svoje právomoci dané zo zákona a spomínané, podľa jeho názoru, spadajú do jeho kompetencie. Požiadal kontrolórku, aby sa k tomu vyjadrila, čo najskôr ako bude možné. Napriek tomu, poslanci väčšinou schválili uznesenie s doplnením R. Kunsta. Starosta upovedomil poslancov, že toto uznesenie pozastaví práve kvôli tejto pripomienke.

Poslanci podozrievajú, dlhy rastú

Nútený správca J. Heriban predniesol informáciu o vyhodnotení čerpania krízového rozpočtu, ktorú sme uverejnili v predchádzajúcom čísle. Povedal: „Hlavným úmyslom, prečo som tento materiál vypracoval a predložil, bolo to, že som chcel odstrániť bariéru nekoordinácie činnosti samosprávnych orgánov.“ Upozornil, že výška dlhov, vzhľadom na rastúce úroky zo strany majoritných veriteľov Devína neustále na-

rástá a v súčasnosti už tvorí viac ako 850 miliónov. Požiadal poslancov, aby zostavili program konsolidácie a upozornil na potrebu ďalších reštrikčných opatrení, pretože je nevyhnutné znížiť výdavky do konca roka v porovnaní s uplynulým polrokom. Poslanec V. Baculák povedal: „Vieme, čo sa tu robí, preto podozrievame. Podrazy. Ja som bol za konsolidačný program.“ I. Kolek sa vyjadril, že nemajú dostatok materiálu, na to, aby túto

informáciu zobrali na vedomie. J. Heriban vyzval poslancov, aby nešírili poplašné správy a vysvetlil spôsob spracovania predloženej informácie. I. Kolek navrhol do uznesenia doplniť vetu o nedostatočnom pôsobení nútenej správy, na ktoré má starosta upozorniť ministerstvo financií. Hlasovalo sa jednotlivo o troch návrhoch uznesení. Informáciu núteného správcu poslanci zobrali na vedomie, väčšinou schválili uznesenie navrhnuté I. Kolekom a rovnako žiadost' o predloženie výsledku auditu.

Zmluva s EuroTelom - T-mobile

Ďalším bodom rokovania bola zmluva o prenájme priestorov pre spoločnosť T-mobile, v čase spracovania zmluvy ešte pod názvom EuroTel. Ide o priestory v hornej časti domu kultúry a na streche, kde má T-mobile vysielateľ. Predložená zmluva mala byť na obdobie 5 rokov, s tým, že za každý rok spoločnosť zaplatí približne 52 000 Sk v prospech mestskej časti. Viacerí poslanci vyjadrili nespokojnosť, vzhľadom na, v súčasnosti už neprehľadné a komplikované, vzťahy prenájmov v dome kultúry. Starosta J. Paczelt upozornil, že zmluva sa dá kedykoľvek zmeniť, doplniť alebo zrušiť. I. Kolek, poslanec a predseda finanč-

nej komisie, uviedol, že podľa neho ide o nehospodárne nariadenie s majetkom. Tiež odznelo, že nebol dodaný úplný prehľad o zmluvách so všetkými prenajímateľmi priestorov v dome kultúry, keď mal byť. Poslankyňa G. Luptáková navrhla doplniť do zmluvy s EuroTelom - T-Mobile inflačný koeficient. Nútený správca sa vyjadril, že všetky podobné zmluvy, ktoré znamenajú príjem pre mestskú časť by mali byť v súčasnej situácii Devína bez problémov schválené. Poslanci zmluvu neschválili, ale starosta Devína J. Paczelt ju napriek tomu podpísal, aby obyvatelia a návštevníci Devína neboli bez signálu T-mobile.

Nesmyselná kontrola?

Návrh na detailnú kontrolu hospodárenia mestskej časti predložil poslanec I. Kolek. Navrhol komisiu, ktorá by to mala vykonať, zloženú z hlavnej kontrolórky, jeho osoby a členov finančnej komisie. M. Bartovič uviedol, že je to preto, lebo majú podozrenia. Starosta J. Paczelt uviedol, že jedinou snahou poslancov je blokovanie samosprávnych funkcií daných zákonom. Na to reagovala G. Luptáková otázkou, či I. Kolek chce kontrolovať núteného správcu. Podľa I. Koleka nemá totiž nútený správca čo rozhodovať o výdaji financií, ale tie kompetencie má zastupiteľstvo.

Nútený správca sa stručne vyjadril, že keďže poslanci neprijali krízový rozpočet, a tak sa vyhli zodpovednosti, bol vytvorený ním a on je zodpovedný za jeho plnenie. Teda má čo hovoriť aj do finančných záležitostí, aj keby malo ísť o 10 korún. Uviedol, že ide o vymyslenú kontrolu, ktorá nemá žiadne právne uplatnenie. Upozornil, aby sa radšej venovali podstate problému, čo je konsolidačný program a zníženie dlhov mestskej časti. Detailná, aj keď nezmyselná, a z právneho pohľadu aj neprijateľná, kontrola hospodárenia, bola schválená aj s návrhom starostu o doplnenie ďalších dvoch členov.

Právne služby

Poslanec V. Baculák požiadal o predloženie výúčtovania právnych služieb, ktoré realizovala Advokátska kancelária Valko&Partners s konkrétnym rozpisom prác od 3. marca 2003

do 31. augusta 2005. Starosta J. Paczelt prisľúbil, že ho predloží, podľah možností právneho zástupcu najneskôr na decembrové rokovanie. Poslanci toto uznesenie schválili.

Viladomy Devín – Záhradky

V interpeláciách sme sa dozvedeli, že Krajský stavebný úrad zrušil územné rozhodnutie spoločnosti Skanska na výstavbu problémových

viladomov. Spoločnosť sa odvolala proti rozhodnutiu na ministerstvo životného prostredia, výsledky zatiaľ nie sú známe.

stranu pripravila: (sab)

Z bodu rôzne

Čiti sa poškodený

V prvej časti vystúpil účastník verejnej obchodnej súťaže (VOS) o prenájom domu kultúry M. Smieško a jeho právny zástupca. Pripomíname, že M. Smieško ponúkal mestskej časti vyššiu sumu za prenájom ako spoločnosť C&K Partners, ktorej víťazstvo poslanci určili, a navyše plánoval rekonštrukciu objektu v sume 3 milióny korún. Povedal: „Čítim sa byť poškodený, pretože som dal výhodnejšiu ponuku a zvíťazila spoločnosť, ktorá ponúkala menej.“ Jeho právny zástupca dodal, že podľa pravidiel VOS by mal vyhrať ten, kto ponúka viac. Okrem toho upozornil na konflikt záujmov, keď hlasoval za svoju spoločnosť aj vicestarosta R. Kunst, a práve vďaka tomuto hlasu bol prenájom schválený spoločnosťou C&K Partners, v ktorej figuruje vicestarosta ako jeden z konateľov. Povedal, že boli svedkami rokovania a videli, že vďaka poslancom dlhy Devína len narastajú, upozornil na absolútnu neznalosť legislatívy zo strany poslancov a zvažujú ďalšie kroky. Viacerí poslanci sa po tomto vystúpení snažili objasniť, prečo uprednostnili spoločnosť C&K Partners - kvôli osvedčenosti v Devíne, záruke, ktorú im devínsky majiteľ dáva tým, že už je „odkúšaný“. Právny zástupca pána M. Smieška na záver len pobúrene skonštatoval: „Vážení páni poslanci, keď nabudúce vyhlásite VOS, zdôraznite, prosím vás, v kritériách súťaže, že žiadateľ o prenájom musí byť Devínčan, aby mohol uspieť.“

Pošta informuje

Od 1. októbra bol zmenený charakter Pošty Bratislava 46 z dodávacej na podávaciu. Zásielky sú doručované z novej dodávacej pošty Bratislava 49 so sídlom na Istrijskej ulici č. 26. Táto zmena neovplyvňuje písanie našich adries, PSC zostáva nezmenené, teda 841 10. Na Pošte Bratislava 46 môžeme naďalej podávať poštové zásielky, vyplácať a vyberať peňažné sumy, vráťane dôchodkov, podávať žiadosti, podania, reklamácie a vyberať zásielky uložené počas odbernej lehoty. (r)

Krajské voľby

V sobotu 26. novembra sa uskutočnia voľby poslancov do zastupiteľstva Bratislavského samosprávneho kraja. Poslancov za náš volebný obvod, ktorí nás budú reprezentovať v krajskom zastupiteľstve, si môžeme zvoliť v tento deň od 7.00 do 22.00 h v Dome kultúry v Devíne.

Do nášho volebného obvodu č. 4, ktorý predstavuje okres Bratislava IV budeme voliť 8 poslancov. Sídlo obvodnej volebnej komisie bude v SPŠ elektrotechnickej na ul. Adlera 5. (s)

Hovoríme s veliteľom hasičov Ladislavom Miklošom

Hasiči s ocenením

V súťaži o pohár starostu Devína, ktorá sa uskutočnila ešte pred letnými prázdninami, získali devínski hasiči druhé miesto. Veliteľa Obecného hasičského zboru a predsedu základnej organizácie Ladislava Mikloša sme oslovili s niekoľkými otázkami:

● **Na akých súťažiach sa zúčastňujete a aké sú v nich disciplíny?**

- Máme kalendár súťaží, na ktorých sa pravidelne zúčastňujeme. Uskutočňujú sa na rôznych miestach v Bratislave, ale aj u nás. Pri piatom výročí založenia zboru, 5. júna, sa uskutočnila súťaž o pohár starostu Devína. Začiatkom septembra sme sa zúčastnili na pohárovej súťaži v Ružinove. V týchto súťažiach sa v prvom rade hodnotí pripravenosť hasičov. Ide najmä o štafetu a o čas, za kto-

rý sme schopní vykonať požiarny útok.

● **Ste dobrovoľníci. Ako vyzerá váš bežný deň?**

- Po práci sa stretávame a venujeme sa tréningu, ktorý je veľmi potrebný, aby udržal hasič svoju výkonnosť alebo sa venujeme našej technike. Je dosť zastaralá, takže si vyžaduje dostatok pozornosti. Vlastníme dve autá - áviu a cisternovú Tatru. Sme dosť závislí aj od spon-

zorov, pretože nemáme dostatok financií, všetkým, ktorí nám pomohli, ďakujeme.

● **Koľko členov má vaša organizácia v súčasnosti? Pri akých požiarnych akciách ste pomáhali hasiť?**

- Obecný hasičský zbor má 18 členov a základná organizácia 46. Úzko spolupracujeme s mestským zborom. U nás sa často vyskytujú lesné požiare, asistujeme však aj pri rôznych podujatiach, kde je to potrebné. Pomáhali sme pri povodniach v roku 2002, v tomto roku, keď sa zvyšovala hladina Dunaja a Moravy, sme boli v pohotovosti. Naposledy sme bojovali s ohňom v lete.

● **Ako rýchlo ste schopní zasiahnuť v prípade požiaru v našej mestskej časti?**

- Do desiatich minút sme schopní vyjazdu.

(sab)

Hroby pri kostole

Našli pozostatky Veľkej Moravy?

Pri devínskom kostole sa v súčasnosti uskutočňujú archeologické a geologické práce. Pozdĺž jeho pravej steny sa našli pozostatky viacerých svedkov histórie. Vo vykopanej jame

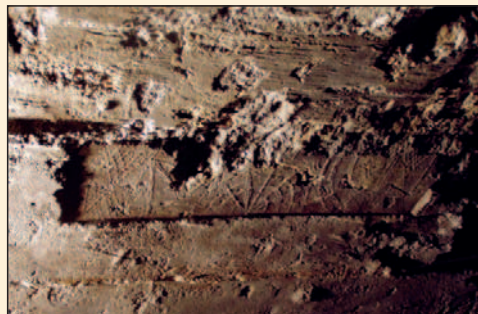
Zo strán vykopanej jamy, kde sa našli vzácne nálezy trčia ďalšie lebky a kosti.

objavili kosti a kostry ľudí z viacerých období. Celkovo približne 30 kostier (zatiaľ) bolo umiestnených vo vrstvách, ktoré súviseli s rôznymi obdobiami. Presná analýza ukáže, z akého obdobia pochádzajú. Ing. František Sedláč, ktorý sa zaoberá čistením pozostatkov, nám ukázal kostru, ktorá sa nachádza v hĺbke 280 cm pod povrchom; nad ňou boli ďalšie. Podľa neho by mohlo ísť o kostru z obdobia Veľkej Moravy, čomu nasvedčuje nález veľkomoravskej nádoby v tejto hĺbke vo vzdialenosti 15 m od terajšej sondy. Zvláštne je umiestnenie rúk v všetkých štyroch mŕtvych: ľavá ruka je položená na ľavom stehne a pravá pod lonom.

Podľa v hĺbke odkrytých múrov bola stavba dnešnej krypty pôvodne nadzemná a len neskôr ju zakryli navezené vrstvy zeminy. Ale

ukázalo sa tiež, že pri budovaní základov terajšej krypty v jej okolí už existovali najhlbšie položené hroby.

Zaujímavosťou sú aj niektoré nové prvky v kostole odkryté pri tomto výskume. V krypte devínskeho kostola možno napríklad vidieť reliéf,

Reliéf v krypte devínskeho kostola.

ktorý má symbolizovať prechod zo smrti do večného života (tento reliéf, vytvorený ako odliatok rytiny v doske, objavil v minulom roku Dr. Pieta). Sú tu aj náznaky bývalých vchodov, ktoré boli neskôr zamurované. Na niektorých miestach v krypte vidno, že naši predkovia namiesto omietky používali tvrdenú tehlovú hlinu. F. Sedláčovi nebachybné patrí veľká vďaka za snahu a ochotu, s ktorou sa tejto činnosti venuje a pomáha odhaľovať pre históriu Devína dôležité fakty. Financovanie rádiokarbónovej metódy na zistenie veku pozostatkov prislúbila Nadácia pre rozvoj Devína. Výskumné práce budú pokračovať, o ďalších výsledkoch vás budeme informovať.

text a foto: (sab)

Devín - podoby a činy jeho panovníkov

Matej Korvín a Maximilián I.

Následníkom trónu a uhorským kráľom po smrti Žigmunda Luxemburského sa stal v roku 1438 Albrecht z rodu Habsburgovcov. Jeho vláda trvala iba jeden rok. Zomrel na úplavicu neďaleko Ostrihomu počas návratu z výpravy proti Turkom.

Aj nasledujúce štvorročné panovanie poľského a uhorského kráľa Ladislava I. (1440-1444) bolo zakončené jeho tragickou smrťou v bitke proti Turkom pri Varne. Obdobie bojov proti Turkom pokračovalo aj v rokoch 1446-1564 a ďalej. Panovníci tohto obdobia pre poddanské mestiečko

Devín nič konkrétne nevykonali. V tomto období je svetlým bodom panovanie kráľa Mateja Korvína. Bol vzdelancom, ovládal niekoľko jazykov - popri maďarčine chorvátčinu, latinčinu, nemčinu, češtinu a ďalšie slovanské jazyky, takže je možné, že sa vedel dobre dohovoriť po slovensky. Podporoval kultúru a umenie. V roku 1465 založil prvú univerzitu v Bratislave Academiū Istropolitana ktorej sídlo je ozdobou Bratislavy do dnes. Známy sa stal jeho výrok „Nevzdelaný kráľ je korunovaný somárom“.

Uhorský a český kráľ Maximilián I. (1564-1576) za panovania Bátorovcov v

Maximilián I.

Devíne udelil 15. 12. 1565 pre mestiečko Devín usporiadanie jarmokov a trhov. Jarmoky sa konali dva razy v roku na sviatok Narodenia P. Márie (8. septembra) a na Juraja (24. apríla), týždenný trh býval každú nedeľu po bohoslužbách. Kráľ Maximilián ako 36 ročný bol za uhorského kráľa korunovaný v bratislavskom Dóme sv. Martina 8. septembra 1563 na sviatok Narodenia P. Márie. 9. septembra 1563 tu bola korunovaná jeho manželka Mária. Za 8 rokov bol v Dóme sv. Martina korunovaný za uhorského kráľa jeho najstarší syn Rudolf. Kráľ Maximilián zomrel v roku 1576 a je pochovaný v katedrále sv. Víta v Prahe.

Pavína Rumanovská,
foto: (archív autorky)

Oslava vína

Kvalitná hudba a dobrý apetít

Čas prvého vína a burčiaku je pre Devín veľkou udalosťou už po stáročia a kvalitné víno k nemu neodmysliteľne patrí. Je až zázračné, ako sa vždy zlepši počasie v ten deň, keď sa má u nás uskutočniť nejaké kultúrne podujatie na námestí. Výnimkou

Aj keď vína bolo dosť, najviac chutil burčiak.

nebolo ani tohtoročné Vinobranie, ktoré sa po chladných daždivých dňoch, uskutočnilo v peknú nedeľu 1. októbra.

Už od štvrtej hodiny popoludní podujatie na námestí spríjemňovala skvelá hudba v podaní Dudíkovcov. Popoludní sa na námestí prístavovali nielen domáci, ale aj turisti, ktorých sem prilákala hudba a chutné víno, burčiak, ale aj lahodné jedlá, pripravované priamo na mieste. Atmosféra gradovala v neskorších večerných hodinách. Ešte po 21. hodine sa prítomní bavili pri reprodukovanej hudbe, ktorú zabezpečili starosta Devína J. Paczelt a Ivan Gajdoš. Počasie vydržalo, ale na záver podujatia sme pocítili prvé kvapky dažďa. G. Luptáková nám za organizátorov povedala: "Celú cestu domov som ďakovala tým hore, že nám tak prajú. Myslím si, že vidia, že to robíme pre ľudí s radosťou a láskou, a tak nám pomáhajú aj počasím. Sme nesmierne šťastní a vďační, že prišlo na námestie toľko ľudí, že sa dobre bavili a že im chutilo." Za večer sa totiž zjedlo 350 lokší

Raritou podujatia a zároveň jeho symbolom bol obrovský stravec, vyrobený z mnohých strapcov červeného a bieleho hrozna rukami G. Luptákovej.

a ešte bolo málo a vypilo sa viac ako 100 litrov burčiaku. (sab), foto: (tr)

Na znak úcty k starším

Vážime si vás - a ďakujeme!

Október je mesiacom úcty k starším, a keď už nie počas celého roka, aspoň po tieto dni by sme mali našim babičkám a deduškom preukázať, ako si ich vážime. Za to, že nás vychovali, neraz v ťažkých podmienkach, za to, že sa o nás starali, že robili všetko pre to, aby sme sa mali čo najlepšie.

Pri tejto príležitosti sa v utorok 4. októbra v Klube dôchodcov Bohumila uskutočnila slávnosť spojená s občerstvením, a samozrejme, dobrou náladou. O tú sa hneď na úvod postarali dary, ktoré v mene Nadácie pre rozvoj Devína klubistom odovzdali zakladateľ nadácie J. Paczelt a predsedkyňa kultúrnej komisie

Predsedyňa klubu J. Šimoničová ukazuje prítomným členom jeden z darov od nadácie.

G. Luptáková. Dôchodkyne a jeden dôchodca sa tešili z veľkej vázy, ktorá im vraj chýbala, pretože nemali kam dávať kvety. Okrem toho dostali sadu elegantných tanierov. Oslava mesiaca úcty k starším v klube pokračovala voľnou debatou, osvieženou lahôdkami z domácej kuchyne členiek klubu, ale aj kvalitným vínom. Čiperní klubisti nešetřili humorom, zaujali sa aj o dianie v Devíne. Mimoriadna vďaka im patrí za snahu, činnosť a aktívnu účasť na organizovaní kultúrnych podujatí, za čo ich okrem iného, chválil aj starosta J. Paczelt. Priateľské rozhovory pokračovali až do večera. Pre nás však zostáva otázkou prečo podobné podujatie neorganizovala sociálna komisia, ktorej to prináleží, respektíve sme sa o ňom nedozvedeli.

V mene celej redakčnej rady želáme všetkým členom klubu Bohumila veľa zdravia, lásky a spokojnosti. Milí naši starší spoluobčania, či už ste členmi klubu dôchodcov alebo nie, želáme vám veľa príjemných chvíľ, čo najmenej problémov a množstvo pozitívnej energie. A nezabudnite - vážime si vás!

text a foto: (sab)

Čistota na uliciach

Kto za to môže?

Keď sa prejdete po našej mestskej časti, zistíte, že niektoré ulice sú čisté a úhľadné, iné naopak. Mnohí čitatelia sa nás pýtajú, kto sa má o údržbu ulíc starať (išlo najmä o Brigádnicú a Hutnícku ulicu), väčšinou sú presvedčení, že mestská časť.

Podľa informácií predsedu komisie dopravy a verejného poriadku J. Šimoniča do správy magistrátu patria Kremelská, ale aj Brigádnicá a Hutnícka ulica. Teda starostlivosť o čistotu týchto ulíc spadá do kompetencií magistrátu hlavného mesta. Ostatné ulice patria do správy mestskej časti.

Podľa vyjadrenia J. Šimoniča sa mesto pravidelne stará o Kremelskú ulicu, čistí ju a

kosí príľahlé verejné miesta. Horšie je to na Brigádnickej a Hutníckej ulici, o ktorú by malo byť rovnako postarané. Priestory pred domami a pred bránami je povinný čistiť každý majiteľ domu sám. A to nielen v zime, keď je treba odhnuť sneh alebo posypať zamrznutý chodník. Za špinu, listie a rôzne ďalšie odpadky, ktoré nie sú pred našimi domami ojedinelé, je zodpovedný ich majiteľ. (sab)

Nenechajte si ujsť

Druhá repríza

Po úspešnej premiére, aj prvej repríze, sa v sobotu 5. novembra uskutoční už druhá repríza humorného predstavenia ochotníckeho divadelného súboru Letkiss s názvom Väseň až po hrob. Ak ste ho ešte stále nevideli, určite si ho nenechajte ujsť, budete príjemne prekvapení.

Režisér súboru I. Letko už v tomto čase pre divadelníkov upravuje novú hru, tentokrát pôjde o detektívnu komédiu. I. Letko je opäť ochotný si so súborom zahrať, čo ochotníci považujú za veľkú česť a vyznamenanie. A my sa máme opäť na čo tešiť.

Spomienková slávnosť

Kultúrna komisia po mnohých rokoch obnovuje ďalšiu zaujímavú tradíciu - Spomienkovú slávnosť za utopených. Takúto slávnosť slávi v dušičkovom čase takmer každá obec, ktorá leží pri rieke alebo jazere. Uskutoční sa 6. novembra na nábreží pri kríži, kde farár odslúži pobožnosť a po nej budú prítomní na sútoku púšťať po vode vence so sviečkami. (s)

Deti sa predstavili

V pondelok 24. októbra sa vo FOREL International School uskutočnili dve zaujímavé podujatia. Od 10.30 do 12.15 h deti oslávili Medzinárodný deň knižnic predstavením vlastnej tvorby - poviedok, novinárskych pokusov, kníh, ale aj plagátov. Po krátkej prestávke nasledovala Otvorená hodina pre rodičov s deťmi, kde záujemci mohli vidieť tvorivý spôsob vyučovania na tejto škole.

Na záver slávnostného dňa sa uskutočnila HALLOWEEN PARTY pre malých aj veľkých. (s)

Občianska inzercia

Pre všetkých Devínčanov ponúkajú naše noviny možnosť uverejniť občiansku inzerciu zdarma. Stačí, keď text svojho inzerátu vhodíte do našej schránky, umiestnenej na dome kultúry. Zároveň vás žiadame, aby ste sa pod inzerát podpísali a uviedli adresu. Tieto údaje nebudú zverejnené, ale sú potrebné na verifikáciu, pretože zdarma je občianska inzercia len pre obyvateľov Devína. Uzavierka občianskej inzercie je vždy k 20. dňu v mesiaci.

● Zdravotná sestra ponúka opatrovanie seniorov a imobilných u Váš doma, aj príležitostne. Tel.: 0905 580 688.

Výsledky auditu

V súlade so zákonom

K 30. júnu bol vykonaný audit rozpočtu, vedenia účtovníctva a priebežnej účtovnej závierky. Overené bolo obdobie od 1. januára do 30. júna tohto roku.

Z výsledkov auditu:

Krízový rozpočet mestskej časti na rok 2005 bol vypracovaný v súlade s ustanoveniami § 4 zákona č. 583/2004 Z. z. na kalendárny rok. Pri vypracovaní bolo zohľadnené rozpočtové provizorium a za ďalšie obdobie boli započítané do príjmovej časti skutočne očakávané príjmy za rok 2005 a do výdajovej časti očakávané výdaje zabezpečujúce samosprávne funkcie mestskej časti, pri uplatnení prvkov zabezpečujúcich prostriedky na zníženie vykázaných dlhov mestskej časti. Plnenie rozpočtu k 30. 6. 2005 sa vyhodnocuje na vypracovaný ročný rozpočet, ktorý obsahuje aj krízový rozpočet mestskej časti. Audítori odporúčajú prehodnotiť realnosť jednotlivých výdajových rozpočtových položiek a vykonať prevod z nereálne vysokej rozpočtovanej položky do tých výdajových položiek, kde čerpanie je vysoké alebo sa očakáva v ďalšom období vyššie čerpanie. Zmenu rozpočtu odporúčajú vykonať do konca septembra 2005.

Výrok audítora

Podľa nášho názoru je rozpočet na rok 2005 vypracovaný a k 30.6.2005 vyhodnotený v súlade s platnými predpismi. Priložená účtovná závierka zostavená k 30.6.2005 vyjadruje verne vo všetkých významných súvislostiach finančnú situáciu miestneho úradu a výsledky jeho hospodárenia k uvedenému dátumu, v súlade so slovenským zákonom o účtovníctve.

Audit vykonala Ing. Helena Nagyová, licencia SKAu č. 67. (s)

Reakcia

Prečo neprerokovali návrh konsolidácie?

Listom starostu z 15. júna poslanci miestneho zastupiteľstva boli požiadaní o zvolanie komisií miestneho zastupiteľstva, o prerokovanie priloženého návrhu konsolidačného programu mestskej časti v komisiách a o zaslanie písomného vyjadrenia k návrhu, prípadne zaslanie návrhov, riešení a postupov konsolidácie finančnej situácie Devína do 24. júna.

Poslanci, predsedovia komisií školstva, mládeže, vzdelávania a športu, sociálnej a zdravotnej, komisie výstavby a životného prostredia, sa dohodli na spoločnom zasadnutí komisií, ktoré sa uskutočnilo 23. júna. Bol prijatý záver, že „predložený návrh konsolidačného programu sa nedá v pravom zmysle slova považovať za program, pretože neposkytuje ani v náznu reálne východisko zo situácie, v akej sa mestská časť Devín momentálne nachádza. Preto je akékoľvek vecné vyjadrenie sa prítomných komisií k návrhu irelevantné“. Zápisnica s prezenčnou listinou bola doručená na miestny úrad 28. júna. 1. júla boli doručené návrhy - podnety komisie školstva, mládeže, vzdelávania a športu do konsolidačného programu, adresované orgánom miestnej samosprávy.

Návrh programu konsolidácie predkladaný a spracovaný bývalým prednostom miestneho úradu P. Paštinským, ktorý bol za materiál zodpovedný, mal byť predmetom rokovania mimoriadnych zasadnutí zastupiteľstva 8. a 11. júla. Návrh nebol podpísaný predkladateľom, spracovateľom a neobsahoval stanovisko starostu mestskej časti, ako jedného zo samosprávnych orgánov, ktoré sú povinné v zmysle príslušného zákona pri-

jať program konsolidácie vrátane personálnych a organizačných opatrení. Nebol to ten návrh konsolidačného programu, ktorý bol predložený starostom a prerokovaný v komisiách miestneho zastupiteľstva. A navyše, nebol časový priestor na prerokovanie nového návrhu v komisiách.

Nezávislí poslanci miestneho zastupiteľstva a poslanec I. Kolek /KDH/ oznámili predkladateľovi stanovisko k predloženému návrhu programu konsolidácie písomne.

Uvedené skutočnosti uvádzam za účelom vyvrátenia vyjadrení:

* núteného správcu pre Bratislavské noviny, že poslanci majú k riešeniu problémov obce len formálny prístup, že sa stavajú k rokovaniu o chúlостivých bodoch vyhýbavo, sťahujú ich z rokovania, prípadne ani neprídu, čím sa opäť rokovanie oddiali,

* starostu mestskej časti, že poslanci sa hlavným problémom a ich riešeniu vyhýbajú,

* šéfredaktorky Devínčana, že poslanci ignorovali program konsolidácie. Pozn.: V takom znení, ako nám bol predložený na rokovania, možno aj áno. Predsa nebudeme schvalovať návrhy, o ktorých opodstatnenosti, úplnosti, objektívnosti nie sme presvedčení. Návrhy, ktoré vychádzajú z údajov - faktov, dokumentov neprerokovaných, neschválených miestnym zastupiteľstvom a neustále sa meniacich. Návrhy, v ktorých sa neakceptujú pripomienky, návrhy a podnety poslancov a komisií. Podľa vyjadrenia núteného správcu (v rozhovore v minulom čísle) predloženie a schválenie programu konsolidácie bolo plánované do 28. júna. Dôvo-

dom nesplnenia tohto termínu bolo doručenie pripomienok poslancov až 24. júna. Že by oneskorené doručenie pripomienok bolo aj dôvodom vykonania nového auditu záverečného účtu na rok 2004 ako podkladu pre konsolidačný program?

Výsledky auditu k záverečnému účtu za rok 2004 boli súčasťou materiálu Záverečný účet za rok 2004, predloženého na rokovanie P. Paštinským 7. júna, a na základe pripomienok poslancov bol stiahnutý predkladateľom z rokovania. Napriek tomu, že nebol prerokovaný, bol východiskovým podkladom pre spracovanie návrhu konsolidačného programu, ktorý malo miestne zastupiteľstvo schváliť na mimoriadnych rokovaniach!

Konečne bude predložený na rokovanie na základe výsledkov auditu záverečný účet za rok 2004 a následne program konsolidácie vrátane organizačných a personálnych opatrení.

Prečo by obecné orgány neboli schopné splniť si svoju zákonnú povinnosť - schváliť postup konsolidácie, ak bude vychádzať z výsledkov nového auditu z 11. septembra, zo záverečného účtu za rok 2004 schváleného zastupiteľstvom a z účtovnej závierky a výsledkov hospodárenia za prvý polrok 2005?

Môžem prehlásiť a ubezpečiť núteného správcu, že ja za navrhnutý program a postup konsolidácie, spracovaný na základe uvedených dokumentov, budem hlasovať.

Zvonimír Bartovič,

poslanec miestneho zastupiteľstva

Cyklotúry priateľstva Devín - Hainburg, ktorá sa uskutočnila 24. júla od 10.30 do 15.00 h v rámci realizácie projektu Otvorenie obnoveného Slovanského nábrežia a náučného chodníka Bratislavské luhy v Devíne sa zúčastnili aj devínčania. Ktorí? Na tejto fotografii ich možno spoznáte. (rk)

Mali by sme vedieť**Ohrozujú nás povodne? (2. časť)**

Povodňové zabezpečovacie práce sú súhrnom technických opatrení, ktorých hlavným cieľom je predovšetkým prevencia v ochrane pred povodňami na objektoch, ktoré k tomu účelu využívajú správcovia tokov. Ťažiskom prác je starostlivosť o všetky objekty a zariadenia, ktoré sa na odvádzaní povodní podieľajú.

V čase nebezpečenstva vznikajú povodne, a počas nej, je predmetom zabezpečova-

cích prác správcu toku ochrana hrádzi proti vlnobitiu, priesakom, erozívnym vplyvom, výverom, a proti preliatiu koruny hrádze.

Ochrana proti vlnobitiu je zabezpečovaná starostlivosťou o trávne porasty hrádzi. V čase povodne sa na ochranu proti vlnobitiu a erózii môžu použiť fólie, geotextílie, dosky a pod. Proti výverom, plošným priesakom a preliatiu koruny hrádze sú osvedčené vrecia plnené pieskom. Vrecia sa plnia pieskom na 50

- 60 % objemu. Ich horná časť sa pred uložením na miesto prehne, aby sa po položení dosiahlo prispôsobenie naplneného vrecia podkladu. Po položení sa vrece dohrutí pošlapaním. Vrecia sa môžu ukladať v niekoľkých radoch vedľa seba, čím sa dosiahne zvýšenie tesnosti hrádzy z vriec. Korytá vodných tokov sú pred poškodením rýchlo prúdiacou vodou chránené rôznymi typmi opevnenia. Okrem opevnenia kameňom v kombinácii s brehovými porastami sa využívajú opevnenia z betónových prvkov. Betónové panely sú nevhodné.

Po porušení hrádze dochádza k zaplaveniu chráneného územia. Často sú zaplavené aj územia, z ktorých voda nie je schopná gravitačne odtečť, a preto sa musia vykonať opatrenia na jej odvedenie. Odvádzanie, alebo odčerpávanie vnútorných vôd, sa zabezpečuje sieťou odvodňovacích kanálov a čerpacích staníc. Budovanie druhotných ochranných povodňových línii je možné uplatniť v rámci preventívnych opatrení s využitím existujúcich objektov pre zadržiavanie rozlievajúcej sa vody.

(r)

Z listov

„Naše práva boli negované“

Uverejňujeme stanovisko Občianskeho ekologického združenia Devín - Dolné Koruny (O EZ) k neschváleniu žiadostí o pomenovanie ulíc v lokalite Devín - Dolné Koruny, adresované starostovi Devína, Jozefovi Paczeltovi:

„Listom zo dňa 14. 9. 2005 sme Vás požiadali o pomenovanie ulíc v našej lokalite Devín - Dolné Koruny. Ako sme sa dozvedeli zo zápisnice, naša žiadosť nebola na rokovaní miestneho zastupiteľstva odsúhlasená. Myslíme si, že miestne zastupiteľstvo nechápe, alebo nevie posúdiť, vážnosť našej situácie. Podľa katastra patríme už teraz do intravilánu

obce. V danej lokalite trvalo žije 98 obyvateľov a nachádza sa tu 156 parciel. Vlastníci riadne odvádžajú dane z nehnuteľnosti do pokladnice obce.

Chápeme dnešnú zložitú situáciu Devína a nenárokuje si služby, ktoré nám obec má poskytovať. Predpokladali sme, že vzhľadom na blížiaci sa dátum 1. 6. 2006,

keď vstúpi do platnosti zákon o hlásení pobytu občanov Slovenskej republiky a registri obyvateľov Slovenskej republiky, uľahčíme tomuto zastupiteľstvu neskoršie hektické rozhodovanie, ku ktorému raz musí prísť.

Napriek tomu sa tak nestalo. Preto Vám chceme oznámiť, že už po druhý krát boli naše práva, na ktoré máme nárok, negované, a že v zmysle zákonov (v liste je vymenovaných 16 - pozn. red.) a nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 185/199 Z.z., využijeme všetky dostupné právne prostriedky na dosiahnutie týchto práv.“ (r)

Podpora regiónov

Grant pre Daphne

Začiatkom októbra Konto Orange vyhlásilo výsledky II. etapy grantového programu „Šanca pre váš región“. Jednotlivci, združenia, nadácie, obce, školy, nemocnice a univerzity, ktoré sa do programu zapojili, budú môcť vďaka poskytnutej finančnej podpore zrealizovať projekty zamerané na zvyšovanie kvality života vo svojich regiónoch. Základnou podmienkou, podľa ktorej boli projekty posudzované, bol ich verejnoprospešný charakter a schopnosť odzrkadľovať a naplňovať potreby regiónu. Taktiež bolo potrebné, aby boli realizované pomocou dobrovoľníckej práce.

Medzi podporené projekty patrí aj projekt Inštitútu aplikovanej ekológie - Daphne, ktorý sídli v Devíne. Cieľom projektu tejto spoločnosti je zvýšenie atraktivity regiónu Pomo-

ravia pre miestnych obyvateľov a turistov, prostredníctvom zachovania a zviditeľnenia prírodných hodnôt územia.

Medzi ďalšie zaujímavé projekty Konta Orange patrí podpora škôl. Prostredníctvom grantových programov "Školy pre budúcnosť" a "Dajte škole zelenú" rozdelí 5 miliónov korún na podporu aktívnych učiteľov a študentov základných a stredných škôl na celom Slovensku. Cieľom programu "Školy pre budúcnosť" je podporiť nápady učiteľov základných škôl, ktoré smerujú k rozvíjaniu zručností a talentu detí. Grantový program "Dajte škole zelenú" je určený pre stredoškôlkov, ktorých zaujíma téma ochrany a tvorby životného prostredia. Blížšie informácie nájdete na stránke www.kontoorange.sk. (s)

Doprava

Ďalšie úpravy

Od 10. októbra je čiastočne uzatvorený úsek pri Botanickej záhrade - pravý a ľavý odbočovací pruh k študentskému domovu Družba I. Dôvodom je rozšírenie cesty a oprava svetelnej signalizácie na križovatke. Obchádzkové trasy budú viesť po vedľajších jazdných pruhoch.

Od rovnakého dňa je v rámci toho istého projektu uzatvorený pravý odbočovací pruh z Molecovej na Karloveskú ulicu a pravý jazdný pruh od Molecovej po Devínsku cestu v dĺžke 150 metrov. Táto uzávera platí do 15. novembra. (s)

✉ Z vašich listov

Milí čitatelia, ak máte záujem prostredníctvom Devínčana reagovať na nejaký článok alebo situáciu, upozorniť na problém, prípadne dať podnet na jeho riešenie, je vám k dispozícii naša schránka, umiestnená na dome kultúry. Pripomíname, že uzávierka príspevkov a listov je vždy k 20. dňu v mesiaci. Anonymné listy neuvierňujeme. Podpis je nevyhnutný, ale ak nechcete, aby vaše meno nebolo zverejnené, budeme to rešpektovať a váš názor, resp. list uverejníme bez uvedenia vášho mena. Zverejnený názor sa nemusí zhodovať s názorom redakcie. (r)

Pre záhradkarov

November v záhrade

Zelenina a bylinky

Nachádza čas zberu neskorého zeleru, mrkvy, kapusty a kelu. Ak v záhrade pestujeme bylinky, môžeme stále ešte zberať listy alebo vňať mäty, šalvie, yzopu, materejnej dúšky, tymiánu, korene žltého horca, puškvorca a kostihoja.

Ešte v tejto dobe môžeme vysádzať zimný šalát. Znesie veľmi nízke teploty, počas silnejších mrazov ho prikrývame čecínou alebo slamou. Až do mrazov nechávame na záhonoch kel kučeravý, jeho listy sú krehkejšie a chutnejšie, ak „prejdú“ mrazom. Aj koreňový a kučeravý petržlen môžeme zberať celú zimu, je len potrebné, aby sme záhon obklopili 15 - 25 cm vysokým zemným valom, a naň položíme buď pareniskové okno, to potom s príchodom mrazu a snehu ešte prikrývame slamou, alebo rákosovú rohož, prípadne čecínu.

Ovocie

November je jedno z posledných období vhodných na rýľovanie pôdy okolo stromov a kríkov. Ak poškodíme koreňový bal v období, keď sa strieda mraz s odmäkmi, stromy budú oslabené a môžu aj zahnúť. Na poškodenie koreňového systému sú najchúlostivejšie jablone rastúce na podnožiach, hrušky - dule, orechy a drobné bobuľoviny. Stromy hnojíme, ak sme tak neurobili skôr. U nás má pôda obvykle sklon k stálemu okysľovaniu, preto pridávame k ovocným drevinám aj vápnik, ale nie počas roka, keď hnojíme dusíkatými organickými hnojivami. Ak teplota neklesne pod 5 °C, môžeme ešte sadiť slivky, slivky višňoplodé, ríbeľze a egreše. Zistíme, či niekde na strome nezostali zabudnuté jablká, ktoré často bývajú príčinou rozširovania rôznych chorôb a škodcov. Všetky opadané a doposiaľ zdravé jablká treba spracovať v kuchyni, nahnité nesmieme dávať do kompostu.

Vinič

Keď pestujeme vínnu révu, je potrebné vápnenie a hnojenie maštalným hnojom, alebo kompostom. Pôdu zryľujeme a nahnieme ku kríkom. Ak nemrzne, môžeme ešte vysádzať sadenice révy. (r)

Zo životného prostredia

Prejdite sa do Fialkovej doliny

Jeseň je opäť realitou, po výraznom ochladení ubudlo aj komárov, a nič nám teda nebráni vo voľných chvíľach trochu sa "vyvenčiť" na čerstvom vzduchu. Napríklad do Fialkovej doliny.

Po niekoľkých metroch chôdze sme v tienistom, sčasti kaňonovitom lesnom údolí so zurčiacim potôčikom. V hornej časti dozrieva niekoľko starších štyľových usadlostí, priam vyšších do malebných kvetnatých lúk. Blahodáme ticho, bľáčanie kôz, kikirikanie ostražitých kohútov navodzujú pravú vidiecku pohodu. Okolité lúčiny v tomto období spestrujú fialovou farbou jesienky. Pozor, sú jedovaté a najmä deťom by kytička bez dôkladného

umytia rúk pred jedlom mohla vážne ublížiť.

Proti toku potôčika vystúpime až na šiestu ročnú cestu. ňou sa môžeme vrátiť späť do Devína, ale poďme ďalej. Pod opustenými terasami Švamperlíkov (raj užo-

viek stromových) sa dostaneme do Švabskeho lesa a keď prekonáme jeho vrchol, stojíme pri turistickej infotabuli. Ďalej môžeme popri osade Biela Studnička pokračovať do Jezuitských lesov. Mohutné staré duby a hraby im dodávajú punc majestátosti. Vpravo od modrej značky presvitá rozľahlá lúčina na Kráľovom vrchu s peknými výhľadmi. Lúka bola za dávnejších čias vinicou a pasienkom. Rozsiahly trávnatý úhor pomaly zarastá lešom. Jej svieže černice sice chutia, ale pichlavé trne na čoraz väčšej rozlohe pobyt nesprijemňujú. Lúka by potrebovala systematickú údržbu. Starší Karlovešania ju ľudovo nazývajú Kunisperkly.

Za 10-15 minút sme na konečnej autobusovej zastávke Dlhé Diely. Prijemne unavení a určite aj veselší na duši. Pekný poldňový výlet Devínskymi Karpatami vám dopraje aj hubársky úlovok.

I. Ondrášek

Malebné lúky vo Fialkovej doline - prírodnej rezervácii.

Zo športu

Devínski jazdci bodovali

Najmä starší obyvatelia si často myslia, že naša mládež sa len poľakuje a v horšom prípade sú z nich vandali. Mnohých mládežníkov však zaujímajú oveľa prínosnejšie aktivity. Medzi ne patria aj štyria devínski chlapci, ktorí sa venujú jednej z u nás novších hier - florbalu. Aj keď Devínski jazdci, ako sa ich "mužstvo" volá, trénujú v Devínskej Novej Vsi a ostatných 11 členov nie je z Devína, určite sa zaslužili o veľký úspech, ktorý dokázali v Stupave.

Tam sa prednedávnom hral najväčší mládežnícky turnaj vo florbale na Slovensku - Stupava cup 2005. Štartovalo 29 tímov z Česka, Lotyšska a Slovenska. V kategórii chlapcov sa do štvrťfinále prebojovali dva bratislavské tímy. Medzi nimi aj Devínski jazdci, ktorí zdolali Žilinu 3:2 až po samostatných nájazdoch. Po prehre 6:7 sa museli uspokojiť s konečným štvrtým miestom, ktoré získali po prehre 1:3 s domácou Stupavou. Okrem toho si práve jeden z Devínčanov - Michal Stoklas odniesol aj cenu za najlepšieho brankára.

Pod vedením trénera p. Častulíka trénujú chlapci až trikrát v týždni a teraz sa pripravujú už na vianočný turnaj. Zostavu tímu tvorí 15 mladých mužov, z Devína sú to Radovan Proft, Patrik Zeleňák, Michal Stoklas a Michal Durmek, z ostatných sú to Juraj Ryšánek, Peter Častulík, Viktor Spielbock, Martin Maťovský, Jakub Kysel, Jakub Kudláč, Tomáš Liedl, Marek Jašo, Dávid Béreš, Boris Martanovič a Branislav Kohn. (s), foto: (archív)

SÚŤAŽ pre žiakov

Poznáš našu históriu?

Milí naši mladí čitatelia, pripravili sme pre vás súťaž. Každý, kto správne odpovie na otázky uvedené v jeho vekovej kategórii, bude zaradený do zberovania o zaujímavú knihu. Odpovede spolu s menom, adresou, telefónnym číslom a uvedeným vekom hádžte do schránky Devínčan na dome kultúry. Na obálku napíšte heslo SÚŤAŽ. Uzávierka a vyhodnotenie súťaže je 20. novembra.

Ak ste pozorne čítali predchádzajúce čísla DEVÍNČANA, iste nebudete mať problém odpovedať na súťažné otázky:

Žiaci od 6 - 10 rokov:

1. Kto má sviatok 18. októbra?
2. Akú má spojitosť s Devínom? A v akej podobe sa používa dodnes?

Žiaci od 11 - 14 rokov :

1. Kde v Devíne sa nachádza budova prvej slovenskej školy? Uveďte adresu a názov budovy.
2. Kto sa zaslúžil v r. 1938 o postavenie základnej budovy dnešnej školy na Kremelskej ulici? (pr), obr: (archív pr)

Fotopostrehy

Všimli sme si

Vozidlo, ktoré je takmer neustále odparkované na rohu Brigádnickej ulice zaberá verejné miesto, a navyše bráni vo výhlade všetkým motoristom, ktorí idú po Hradnej alebo Brigádnickej ulici. Predseda komisie dopravy a verejného poriadku J. Šimonič pre Devínčan povedal, že podnikateľ, ktorý vlastní toto vozidlo, by ho mal parkovať na vlastnom pozemku, nie na verejnom priestranstve. Navyše je dosť veľké a výrazne zhoršuje dopravnú situáciu v tejto lokalite.

Čo sa stalo s fontánou?

Pred niekoľkými týždňami nás prekvapilo, že z našej „rybej“ fontány chýba jedna rybka a namiesto nej číha len zelená hadica. Rybu doslova rozmlátili, pravdepodobne rozjarení svadobčania, a nechali ju tam ležať. Je pravda, že s fontánou boli problémy, málokedy fungovala tak, ako mala. Autorka a daryňa diela G. Luptáková bola takýmto vandalizmom šokovaná. Podľa jej slov bola zanedbaná aj údržba a starostlivosť o toto dielo. Kruh, v ktorom sa nachádzala je dnes vydláždený, a bude slúžiť na umiestnenie vianočného stromčeka.

text a foto: (sab)

Divadelný klub predstavuje:

Mafiánske historky alebo Csabaret pre náročných

Je to komédia o slovenskej mafii, ktorá poteší najmä vyznávačov čistého nepolitického humoru. Autori si odvážnym spôsobom ušahujú z ostrých chlapcov z podsvetia. Tým, že jazyk podsvetia je nevyberaný, stalo sa predstavenie nevhodným pre osoby mladšie ako osemnásť rokov!

**Príďte sa zabaviť 22. novembra o 19. 30 h
do domu kultúry a uvidíte, čo ste ešte nevideli!**

Autor: Život sám
Réžia: Karol Vosátka&kolektív
Hrajú: Peter Sklár, Peter Bathýány, Martin Vanek, Igor Adamec

Vstupenky si môžete kúpiť na miestnom úrade u E. Weiglovej, tel.: 60 20 25 15.